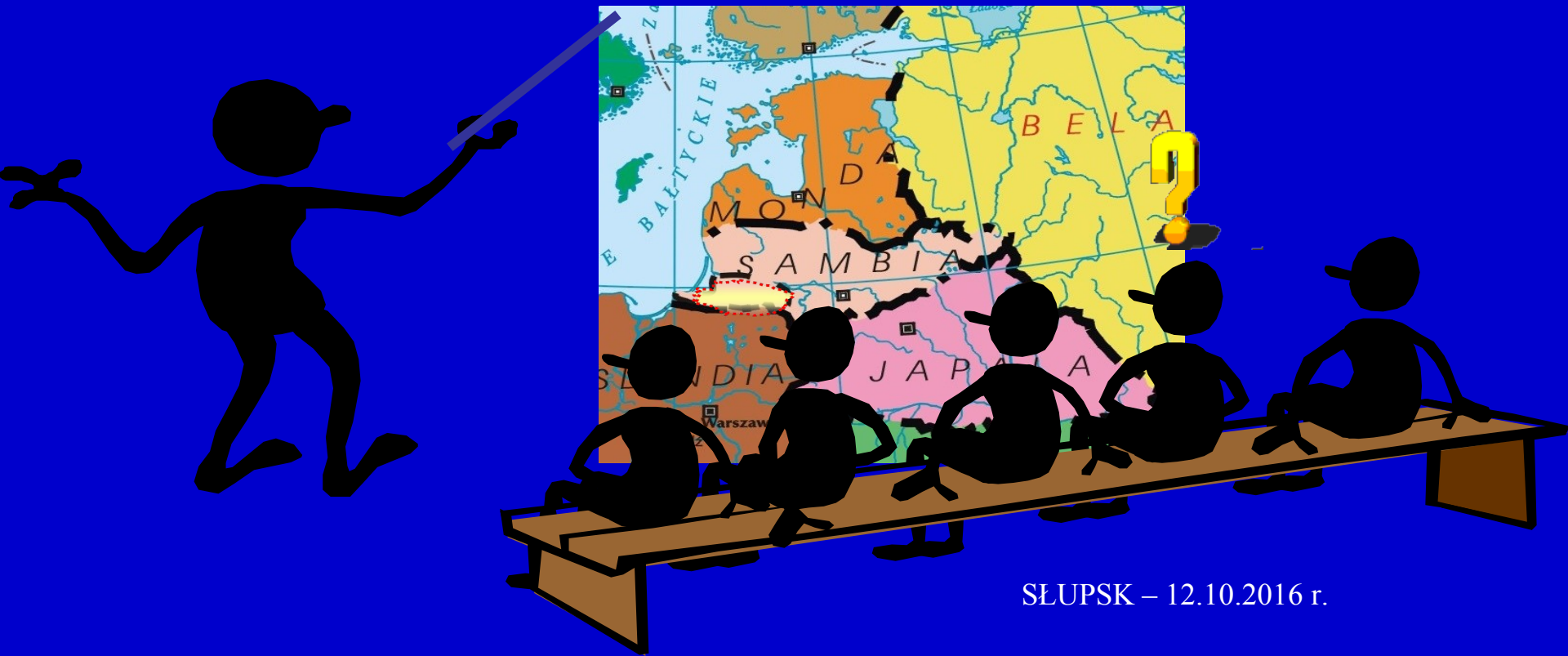
SĄD OKRĘGOWY W SŁUPSKU

OCHRONA LUDNOŚCI W ŚWIETLE OBOWIĄZUJĄCYCH REGULACJI PRAWNYCH

SŁUPSK – 12.10.2016 r.

WSTĘP

Si vis pacem, para bellum

„Jeśli chcesz pokoju, przygotuj się do wojny”

przysłowie łacińskie

TERRORYZM jest wojną biednych i bezsilnych.

WOJNA jest terroryzmem bogatych i wpływowych.

www.demoty.pl - Demotivational posters.

OD 2009 R. PRZYGOTOWANY JEST PROJEKT USTAWY O OCHRONIE LUDNOŚCI I OBRONIE CYWILNEJ. DO CHWILI OBECNEJ BYŁ ON WIELOKROTNIE ZMIENIANY. W CHWILI OBECNEJ OBOWIĄZUJE WERSJA Z 8 WRZEŚNIA 2016 R. TRWAJĄ KONSULTACJE MIĘDZYRESORTOWE. I KOŃCA NIE WIDAĆ .....

DO PROJEKTU USTAWY O OCHRONIE LUDNOŚCI I OBRONIE CYWILNEJ PRZYGOTOWYWANE SĄ NASTĘPUJĄCE PROJEKTY ROZPORZĄDZEŃ WYKONAWCZYCH:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie systemów SWO i SWA.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie schronów i ukryć.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie planów OC i ewakuacji.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Krajowego Centrum Szkolenia.
5. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie formacji OC.
6. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie edukacji.
7. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ćwiczeń.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie centralnej bazy magazynowej.

Obecne regulacje w zakresie ochrony ludności nie są adekwatną odpowiedzią państwa na współczesne wyzwania i zagrożenia, zarówno w czasie pokoju, jak i wojny.

Zasadniczą ideą obecnych regulacji jest stworzenie przez ministrów oraz określone, w obowiązujących przepisach, terenowe organy obrony cywilnej, odrębnej służby (formacji obrony cywilnej).

Takie podejście zakłada budowanie alternatywnego potencjału ratowniczego w stosunku do systemów funkcjonujących w czasie pokoju (w szczególności krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego).

Mimo, że pojęcie „ochrony ludności" występuje w obowiązujących przepisach krajowych, w żadnym z obowiązujących aktów prawnych nie definiuje się tego pojęcia, a zadania z zakresu szeroko rozumianej ochrony ludności realizowane są przez różne podmioty na podstawie różnych aktów prawnych.

DEFINICJA OCHRONY LUDNOŚCI

OCHRONA LUDNOŚCI - ROZUMIE SIĘ PRZEZ TO ZINTEGROWANĄ DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ WŁAŚCIWYCH W SPRAWACH OCHRONY LUDNOŚCI I PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA NA RZECZ OCHRONY LUDNOŚCI, MAJĄCĄ NA CELU OCHRONĘ ŻYCIA I ZDROWIA LUDNOŚCI PRZEBYWAJĄCEJ NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ORAZ OCHRONĘ MIENIA, ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA SYTUACJI ZAGROŻENIA.

.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.

Art. 38 Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia.

Art. 68. 1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.

.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
Dz. U. z 2016 r. poz. 814

Art. 4 ust. 1 pkt 16) Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
Dz. U. z 2016 r. poz. 446

Art. 7 ust. 1 pkt 5) Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ochrony zdrowia.

OBRONA CYWILNA

Ustawa z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534.)

Art. 2. *Umacnianie obronności Rzeczypospolitej Polskiej, przygotowanie ludności i mienia narodowego na wypadek wojny oraz wykonywanie innych zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony należy do wszystkich organów władzy i administracji rządowej oraz innych organów i instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, organizacji społecznych, a także do każdego obywatela w zakresie określonym w ustawach.*

Obrona cywilna w Polsce stanowi system o sprecyzowanych zadaniach, strukturach i formach działania. Jest zespolona ze wszystkimi szczeblami administracji państwowej i samorządowej, podmiotami gospodarczymi (niezależnie od osobowości prawnej), organizacjami społecznymi oraz z całym społeczeństwem. Siłą obrony cywilnej jest jej powszechność, oznacza to, że wszyscy obywatele naszego kraju uczestniczą w ochronie grup ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji zagrożenia.

Podstawowe zasady organizacji i funkcjonowania obrony cywilnej określa międzynarodowe prawo wojenne, zwłaszcza Protokół dodatkowy I z 1977 r. do Konwencji Genewskich z 1949 r. o ochronie ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych, ratyfikowany przez Polskę dopiero 19 września 1991 r. jako 110 państwo, mimo że była jego współautorem i współinicjatorem.

Organizację oraz zasady przygotowania i realizację zadań obrony cywilnej regulują wewnętrzne przepisy każdego kraju. Normy międzynarodowego prawa wojennego mają zastosowanie przede wszystkim w okresie trwania konfliktu zbrojnego.

Wg. obowiązujących w Polsce unormowań prawnych, obrona cywilna jest elementem systemu obronnego kraju i stanowi kompleks przedsięwzięć:

- charakterze planistycznym,
- organizacyjnym, szkoleniowym,
- inwestycyjnym,
- materiałowo – technicznym
- zaopatrzeniowym.

Przedsięwzięcia te są realizowane przez organa administracji rządowej i samorządowej oraz jednostki organizacyjne.

Celem obrony cywilnej jest:

· ochrona ludności, zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej oraz dóbr kultury,
· ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny,
· współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i w usuwaniu ich skutków.

Podstawowe cele i główne zadania OC w czasie pokoju i w okresie wojny.

Zadania obrony cywilnej w czasie pokoju.

· planowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony przed skutkami działań zbrojnych zarówno ludności, jak i zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej oraz dóbr kultury

· wykrywanie zagrożeń i stwarzanie warunków do ostrzegania i alarmowania ludności

· przygotowanie schronów i ukryć dla ludności oraz utrzymanie ich w gotowości do użycia

· gromadzenie i przechowywanie indywidualnych środków ochronnych dla formacji obrony cywilnej i ludności

· wyposażenie formacji obrony cywilnej w specjalistyczny sprzęt ratowniczy, przyrządy i aparaturę do wykrywania różnego rodzaju zagrożeń,

· systematyczne szkolenie w zakresie OC:
a. kadr kierowniczych administracji rządowej
i samorządowej,
b. formacji OC,
c. ludności w ramach powszechnej samoobrony,
· współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych
i zagrożeń środowiska, oraz usuwanie ich skutków

Decyzję o włączeniu sił obrony cywilnej do działań podejmują terenowi szefowie OC.

Zadania obrony cywilnej w czasie wojny

- organizuje ewakuację ludności, zaciemnianie i wygaszanie oświetlenia
- organizuje i prowadzi akcję ratunkową, udziela pomocy medycznej poszkodowanym
- organizuje pomieszczenia i zaopatrzenie dla poszkodowanej ludności
- zaopatruje ludność w sprzęt i środki ochrony indywidualnej
- prowadzi likwidację skażeń i zakażeń
- pomaga w przywracaniu i utrzymaniu porządku w strefach dotkniętych klęskami
- pomaga w budowie i odbudowie awaryjnych ujęć wody pitnej
- pomaga w ratowaniu żywności i innych dóbr niezbędnych do przetrwania
- udziela doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych

ZAKRES DZIAŁANIA SZEFA OBRONY CYWILNEJ WOJEWÓDZTW, POWIATÓW I GMIN NA ICH OBSZARZE DZIAŁANIA

PODSTAWY PRAWNE:

Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. z 2016 r. poz. 1534

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin - Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 850

Centralnym organem właściwym w sprawach obrony cywilnej jest Szef Obrony Cywilnej Kraju, którego na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji powołuje prezes Rady Ministrów.

Terenowymi organami obrony cywilnej w administracji rządowej i samorządowej są wojewodowie, starostowie, wójtowie oraz burmistrzowie i prezydenci miast jako szefowie obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

Do zakresu ich działania należy kierowanie oraz koordynowanie przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej przez instytucje państwowe i samorządowe, podmioty gospodarcze i inne jednostki organizacyjne działające na ich terenach.

Szefowie Obrony Cywilnej województw, powiatów i gmin wykonują zadania obrony cywilnej przy pomocy podległych im urzędów oraz powołanych w ich strukturach specjalistycznych komórek organizacyjnych.

Szczegółowy katalog zadań obrony cywilnej zawiera Pierwszy Protokół Dodatkowy do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. 1992, Nr 41, poz. 175), który Rzeczpospolita Polska przyjęła 19 września 1991 r.

W rozumieniu Protokołu określenie "obrona cywilna" oznacza wypełnianie wszystkich lub niektórych wymienionych niżej zadań humanitarnych, mających na celu ochronę ludności cywilnej przed niebezpieczeństwami wynikającymi z działań zbrojnych lub klęsk żywiołowych, i przezwyciężanie ich bezpośrednich następstw, jak też zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania. Są to następujące zadania:

- służba ostrzegawcza;
- ewakuacja;
- przygotowanie i organizowanie schronów;
- obsługa środków zaciemnienia;
- ratownictwo;
- służby medyczne, włączając w to pierwszą pomoc oraz opiekę religijną;
- walka z pożarami;
- wykrywanie i oznaczanie stref niebezpiecznych;
- odkażanie i inne podobne działania ochronne;
- dostarczanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia;

- doraźna pomoc dla przywrócenia i utrzymania porządku w strefach dotkniętych klęskami;
- doraźne przywrócenie działania niezbędnych służb użyteczności publicznej;
- doraźne grzebanie zmarłych;
- pomoc w ratowaniu dóbr niezbędnych dla przetrwania;
- dodatkowe rodzaje działalności, niezbędne dla wypełnienia któregoś z zadań wyżej wymienionych, w tym planowanie i prace organizacyjne.

ZAKRES DZIAŁANIA SZEFA OC MIASTA:

1) dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej,
2) opracowywanie i opiniowanie planów obrony cywilnej,
3) opracowywanie i uzgadnianie planów działania,
4) organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej,
5) organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej,
6) przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach,
7) tworzenie i przygotowywanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej,

8) przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze,
9) planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności,
10) planowanie i zapewnienie ochrony płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem,
11) planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem,

12) wyznaczanie zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia zycia i zdrowia ludności oraz nadzorowanie przygotowania tych zakładów do niesienia pomocy,

13) zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych,

14) zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnienie odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania,

15) integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym sanitarno-epidemiologicznych, i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska,
16) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczącego obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej,
17) inicjowanie działalności naukowo-badawczej i standaryzacyjnej dotyczącej obrony cywilnej,
18) współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej,
19) zapewnienie warunków do dobywania zasadniczej służby w obronie cywilnej,

20) opiniowanie wniosków w sprawie tworzenia formacji obrony cywilnej, w których jest odbywana zasadnicza służba w obronie cywilnej,
21) opracowywanie informacji dotyczących realizowanych zadań,
22) współpraca z pełnomocnikami wojewodów do spraw ratownictwa medycznego i z terenowymi organami administracji wojskowej w zakresie dotyczącym realizowanych zadań,
23) kontrolowanie przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych,
24) ustalanie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na ich terenie, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej,

25) organizowanie i prowadzenie szkolenia ratowników odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej,
26) przygotowanie i zapewnienie niezbędnych sił do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

Szefowie obrony cywilnej ustalają zadania i kontrolują ich realizację oraz koordynują i kierują działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej – szef obrony cywilnej gminy – szefów obrony cywilnej w instytucjach, u przedsiębiorców, w społecznych organizacjach ratowniczych i w innych jednostkach organizacyjnych działających na obszarze gminy.

Szef obrony cywilnej miasta opracowuje wieloletnie i roczne plany działania w zakresie obrony cywilnej, które podlegają uzgodnieniu z właściwym dla swojego terenu działania organami obrony cywilnej.

ZAKRES DZIAŁANIA SZEFA OBRONY CYWILNEJ W INSTYTUCJACH, W PRZEDSIĘBIORSTWACH I W INNYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

Za realizację zadań obrony cywilnej w zakładach pracy odpowiedzialni są ich właściciele lub kierownicy.

Instytucje, przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne i społeczne organizacje ratownicze opracowują wieloletnie i roczne plany działania w zakresie obrony cywilnej, które podlegają uzgodnieniu z właściwym dla swojego terenu działania organami obrony cywilnej.

EWAKUACJA

Ewakuacja

- Zorganizowane działanie zmierzające do usunięcia ze strefy zagrożonej ludzi, zwierząt i mienia, przy jednoczesnym uniknięciu wystąpienia paniki.

- Ewakuacja jest jednym z podstawowych działań mających na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt oraz ratowanie mienia, w tym zabytków oraz ważnej dokumentacji, w przypadku wystąpienia wszelkiego rodzaju zagrożeń.

Ewakuacja

- Planowa - polega na wcześniejszym przygotowaniu przemieszczenia ludności z obszaru zagrożenia.

- Doraźna - natychmiastowe przemieszczenie ludności z rejonów zagrożenia.

Ewakuacja I stopnia

Polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z obszarów/miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie poza strefę zagrożenia. Realizuje się ją natychmiast po zaistnieniu zagrożenia dla życia, zdrowia, i mienia. Organizuje się ją na polecenie wójta, burmistrza /prezydenta miasta/, wojewody. Może ją także zarządzić osoba kierująca akcją ratunkową na terenie objętym tą akcją.

Ewakuacja II stopnia

Polega na uprzednio przygotowanym planowym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z rejonów przyległych do zakładów, obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji wystąpienia symptomów takiego zagrożenia. Organizuje się ją na polecenie wójta, burmistrza /prezydenta miasta/, wojewody.

Ewakuacja III stopnia

Polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia, podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa.

Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

Ewakuacja III stopnia

Decyzję o jej przeprowadzeniu podejmują terenowe organy obrony cywilnej lub organy wojskowe (w strefie bezpośrednich działań wojennych), we współdziałaniu z właściwymi organami obrony cywilnej.

W ramach ewakuacji I, II i III stopnia należy uwzględnić samoewakuację ludności.

Plan Ewakuacji III stopnia ludności.

Ewakuację planową zamierza się prowadzić z uwagi na położenie miasta w pasie nadmorskim, w rejonie przewidywanych działań wojennych jednostek sił zbrojnych. Ewakuacja będzie prowadzona w sposób zorganizowany z poszczególnych dzielnic miasta, w zależności od stopnia zagrożenia.

Przemieszczeniem planuje się objąć około 1/3 mieszkańców miasta, nie przewidywanych do realizacji zadań o charakterze ekonomicznym lub obronnym.

<u>w pierwszej kolejności</u>

- pensjonariuszy i obsługi domów pomocy społecznej oraz hospicjum,
- wychowanków specjalnego ośrodka szkolno - wychowawczego wraz z obsługą,
- matki / opiekunów / z dziećmi do lat 9 ,

<u>w drugiej kolejności</u>

- chorych i niepełnosprawnych zaliczonych do I i II grupy niepełnosprawności ,
- dzieci i młodzież do lat 17 ,
- osoby w wieku poprodukcyjnym ,
- inne osoby podlegające ewakuacji.

Kto nie podlega ewakuacji:

1. Osoby wchodzące w skład organizacji ratowniczych, ochrony ludności i służb porządku publicznego.

2. Osoby niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania życia lokalnej społeczności.

3. Osoby posiadające przydziały mobilizacyjne do Sił Zbrojnych lub formacji uzbrojonych nie wchodzących w skład Sił Zbrojnych.

4. Funkcjonariusze formacji uzbrojonych nie wchodzących w skład Sił Zbrojnych (ABW, SG, BOR).

5. Osoby, które otrzymały przydział organizacyjno-mobilizacyjny do jednostki przewidzianej do militaryzacji lub jednostki zmilitaryzowanej.

6. Osoby, które otrzymały przydział organizacyjno-mobilizacyjny do formacji obrony cywilnej.

7. Osoby niezbędne w danym rejonie, ze względu na realizację zadań przez Siły Zbrojne (świadczenia na rzecz obrony), itp.).

Zabezpieczenie przebiegu procesu ewakuacji ludności:

Do obowiązku wójta, burmistrza (prezydenta miasta) oraz właściwego terenowo organu obrony cywilnej należy zabezpieczenie warunków niezbędnych do przetrwania ewakuowanej i poszkodowanej ludności oraz ewakuowanych zwierząt.

Zabezpieczenie transportowe:

- zaplanowanie niezbędnej ilości środków transportowych,
- w planowaniu należy uwzględnić: transport kolejowy, samochodowy, własne środki transportowe ewakuowanej ludności oraz (*w przypadku braku możliwości zapewnienia środków transportu*) ewakuację pieszą.

Zabezpieczenie socjalno-bytowe:

- zakwaterowanie,
- zaopatrzenie,
- zabezpieczenie artykułów konsumpcyjnych (*żywność, woda, odzież, energia itp.*).

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1 Karta ewakuacji

Strona 1

Karta ewakuacji Nr 00000000

Nazwisko……

Imię, imię ojca……

PESEL

Adres stałego zamieszkania……

……

……

Telefon kontaktowy……

Organ wydający kartę: pieczęć, podpis, data

Pouczenie:

1. Kartę należy utrzymywać w ciągłej aktualności. Zmian i wpisów mogą dokonywać tylko uprawnione organy.
2. Karta jest ważna tylko z dokumentem tożsamości.
3. Karta stanowi podstawę otrzymywania przysługujących świadczeń.

Karta ewakuacji Nr 00000000

Nazwisko……

Imię, imię ojca……

PESEL

Adres stałego zamieszkania……

……

……

Telefon kontaktowy……

Organ wydający kartę: pieczęć, podpis, data

Karta ewakuacji Nr 00000000

Nazwisko……

Imię, imię ojca……

PESEL

Adres stałego zamieszkania……

……

……

Telefon kontaktowy……

Organ wydający kartę: pieczęć, podpis, data

Strona 2

Adres miejsca zakwaterowania……

……

……

Adres miejsca zakwaterowania……

……

……

Adnotacje:

Ja, niżej podpisany .....w dniu ..... odmawiam poddania się procesowi ewakuacji.*

.....

(podpis)

Adres miejsca zakwaterowania……

……

……

Adnotacje:

Ja, niżej podpisany ..... w dniu .....20....r. odmawiam poddania się procesowi ewakuacji.*

.....

(podpis)

* nie dotyczy w przypadku obowiązków nałożonych na obywateli zapisami w ustawie o klęsce żywiołowej (Dz.U.z 2002, Nr 62, poz. 558 z późn. zm.), stanie wyjątkowym (Dz.U.z 2002 Nr 113, poz. 985 z późn. zm.) oraz stanie wojennym (Dz.U. z 2002, Nr 156, poz. 1301 z późn. zm.).

KARTA EWAKUACJI

MISJA PAŃSTWA

Główną misją każdego państwa demokratycznego jest:

- **zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom;**

- **ochrona i obrona przed istniejącymi i potencjalnymi zagrożeniami militarnymi i niemilitarnymi, zarówno w czasie pokoju, jak i w okresie kryzysu i wojny.**

Ochrona ludności obejmuje:

- zapewnienie zdrowia i życia ludzi;
- ochronę mienia i środowiska (bezpieczeństwo infrastruktury).

Zakres ochrony ludności:

- ratowanie zdrowia i życia ludzkiego (ratownictwo bezpośrednie);
- pomoc psychologiczna;
- pomoc religijna;
- opieka społeczna (krótko i długofalowa);
- zapewnienie do przeżycia w trudnych sytuacjach życiowych.

Obrona cywilna:

Obrona cywilna oznacza wypełnianie zadań humanitarnych mających na celu ochronę ludności cywilnej przed niebezpieczeństwami działań zbrojnych lub klęsk żywiołowych i przezwyciężania ich bezpośrednich następstw, jak również zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania.
(Protokół dodatkowy I z 1977 r. do Konwencji Genewskiej)

Obrona cywilna ma na celu ochronę ludności, zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków.
(art. 137 ustawy z dnia 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej – Dz. U. z 2016 r. poz. 1534)

STRATEGIA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Do podstawowych funkcji pozamilitarnych ogniw obronnych państwa należą:

- **ochrona ludności i struktur państwa w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa (kryzysu) i wojny;**
- **zapewnienie materialnych, informacyjnych i duchowych podstaw egzystencji ludności w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa (kryzysu) i wojny;**
- **zasilanie zasobami ludzkimi i materiałowymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozamilitarne wsparcie wojsk własnych i sojuszniczych, prowadzących operacje na terenie Polski.**

ZADANIA ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA MATERIALNYCH, INFORMACYJNYCH I DUCHOWYCH PODSTAW EGZYSTENCJI LUDNOŚCI:

W zakresie realizacji potrzeb materialnych:

- tworzenie baz danych o instytucjach i organizacjach posiadających środki i artykuły niezbędne dla poszkodowanej ludności;
- planowanie pomocy społecznej w czasie sytuacji kryzysowej i wojny;
- przygotowywanie listy organizacji i instytucji zobowiązanych do dostarczania niezbędnych zasobów (koce, łóżka, żywność, woda, świece, leki, urządzenia łączności, źródła zasilania i inne);
- zaopatrywanie w artykuły żywnościowe, z uwzględnianiem ich reglamentacji oraz dystrybucji;
- zaopatrywanie w wodę pitną, w tym jej oczyszczanie, transport i przechowywanie;
- zaopatrywanie w artykuły pierwszej potrzeby;
- dostarczanie paliw, węgla, gazu, energii elektrycznej i cieplnej;
- reglamentacja wyżej wymienionych towarów i usług;
- zaopatrzenie ludności w sprzęt i środki ochrony indywidualnej;
- wydzielenie obiektów zastępczych na szpitale, szkoły i domy opieki społecznej oraz zapewnienie ich funkcjonowania;

- zabezpieczenie potrzeb transportowych, w tym zastępczych środków transportu;
- przygotowanie planów i realizacja ewakuacji artykułów pierwszej potrzeby z terenów zagrożonych;
- utrzymywanie miejsc zbiorowego żywienia;
- wspieranie przy pomocy świadczeń osobistych i rzeczowych tych przedsiębiorców, którzy uczestniczą w realizacji potrzeb bytowych poszkodowanej ludności;
- usuwanie nieczystości;
- usługi pralnicze;
- zapewnienie remontów sprzętu i urządzeń niezbędnych do normalnego funkcjonowania ludności;
- koordynowanie pomocy humanitarnej, zbiórki darów, ich dystrybucji i ochrony;
- wyznaczanie obiektów dla organizacji pomocy humanitarnej.

W zakresie realizacji potrzeb informacyjnych:

- przygotowanie planu polityki informacyjnej na czas kryzysu i wojny;
- utrzymywanie kontaktów z mediami i udział w opracowaniu informacji i komunikatów dla społeczeństwa;
- rozpowszechnianie informacji o charakterze instruktażowym, o sposobach zachowania się i postępowania w sytuacjach zagrożenia;
- zorganizowanie punktów kontaktowych, central telefonicznych z numerami dostępnymi dla potrzebujących pomocy.

W zakresie zabezpieczenia potrzeb duchowych ludności cywilnej:

- przygotowanie planów ochrony obiektów kultu religijnego, dóbr kultury, placówek kulturalno - oświatowych, szkół i uczelni;
- zapewnienie opieki religijnej i psychiatrycznej dla poszkodowanych;
- opieka nad sierotami, bezdomnymi i niepełnosprawnymi;
- udzielanie pomocy prawnej;
- zapewnienie ciągłości nauczania i kształcenia;
- organizowanie pochówku oraz grzebania zmarłych (zabitych) w masowej skali.

ZAGROŻENIA W OKRESIE KRYZYSU I WOJNY

SKUTKI WOJNY

1. *Bezpośrednie* - ofiary i zniszczenia spowodowane oddziaływaniem środków walki.
2. *Pośrednie* - obniżenie bezpieczeństwa publicznego, awarie, wypadki i katastrofy, załamanie się stanu sanitarno – higienicznego, pogorszenie się warunków bytowych oraz trudności w niesieniu pomocy medycznej.

ZAGROŻENIA PORZĄDKU PUBLICZNEGO

- zamachy terrorystyczne;
- uprowadzenia;
- branie zakładników;
- prowokacje;
- sabotaż;
- kradzieże i włamania;
- korupcja;
- demonstracje i protesty.

Zagrożenie porządku publicznego powodują :

- ograniczenia w funkcjonowaniu władzy publicznej;
- utrudnienia w prowadzeniu działań ratunkowych;
- trudności w niesieniu pomocy społecznej ofiarom wojny.

Następstwa zbrojnych działań wojennych

- masowe straty sanitarne;
- olbrzymie straty materialne;
- katastrofy ekologiczne;
- bezprawie;
- epidemie chorób zakaźnych;
- brak warunków do przetrwania.

PYTANIA, UWAGI, WNIOSKI?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Jerzy JANIAK

Słupsk – 12.10.2016 r.